

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Évesz évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Hét évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Köteles-e a polgári község a felekezeti iskolákat fenntartani?

A népnevelés ügyénél mindig részhatatlan önzetlenséggel barátai voltunk s ezután sem akarunk más irányu törekvést kifejtteni.

Folyton figyelemmel kísértük a különböző hitfelekezetek által fenntartott elemi népiskolák mikénti fejlődésére irányuló törekvéseket s az eredmények mérlegelésénél sem zárkoztunk el ama pártatlan bírálat elől, amely végeredményében az elismerés, avagy ennek ellenkezőjében szokott megnyilatkozni.

Az ország majdnem minden részében — itt-ott — a polgári — és hitfelekezeti községek között az iskolák fenntartása érdekében számtalanszor oly differenciák merülnek fel, amelyeknek elbírálásában a felettes hatóságok sem képesek az igaz utat megtalálni.

Mindig örömmel szeretjük látni azt, ha egyik-másik hitfelekezeti község a saját anyagi erején elemi iskoláit fenntartani s azt a népoktatási törvény szabályai szerint kifogástalanul is ápolni képes, amire nézve a különböző tételes törvények a hitfelekezeti községeknek korlátlan jogot is adnak. S az állam által kirendelt hatósági közeg a hitfelekezeti iskolák belügyeibe csak akkor jogosult beavatkozni, ha a felekezetek által fenntartott elemi népiskolák és más hasonszerű intézmények az állam által előírt tételes jogszabályoknak nem felelnek meg.

Mindezen előnyöknek a természetes következménye az, hogy a különböző hitfelekezetek által fenntartott népoktatási intézmények anyagi terheit is hordozniok kell s mihelyest eme kötelezettségük teljesítésében akadályozva vannak, akkor a polgári község köteleességszerű feladata a hitközség által eddig fenntartott elemi népiskola összes dologi kiadásait fedezni s ezzel egyidejűleg az állami népiskolákra előírt felügyeleti — és egyéb köteleességek teljesítéséről, mint községi iskoláról gondoskodni.

Az ily körülmények beálltánál figyelmet érdemel ama körülmény, hogy vajjon az 1868. évi népoktatási törvény ideje előtt a polgári község se-

gélyezte-e az illető hitfelekezeti iskola fenntartóját, avagy sem? Mindenesetre, hogy a segélyezés mérve itt nem abból ítélendő meg, hogy az iskolás gyerekek az iskolába fát vittek s még abból sem, hogy a tanítónak természetben különböző terményeket szolgáltatottak ki a szülők, hanem ama nyomós körülményből, hogy vajjon a polgári község rendszer évi költségvetésében minő terhet vállalt el a hitfelekezeti iskolák fenntartására nézve, vagy hogy ilyen köteleességek teljesítésére „kegyuri“ jognál fogva van-e kötelezve?

Mindezen kétes kérdések megoldását a vallás- és közoktatásügyi miniszter 19790—903. szám alatt kiadott elvi jelentőségű határozatából kétségtelenül kitűnik, hogy a polgári községek semmiféle hatósági kényszerrel nem kötelezhetők arra, hogy a hitfelekezetek által fenntartott elemi népiskola költségeihez bárminő kis mérvben is hozzájáruljanak.

Ezeknek dacára sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy a legutóbbi időkben több vármegyében — s különösen Háromszékvármegyében — a felekezeti iskolák a névleg fenntartó hitközségek elnökeinek kérésére, a közigazgatási hatóságok kötelezőleg elrendelték, hogy a hitfelekezeti községek által szervezett s ezek fennhatósága alatt álló elemi népiskolákat kijavítsák, sőt csaknem egészen újra átalakítsák s tanítóiknak fizetést és lakbért is adjanak.

Hiszen ezen intézkedések ellen a legkisebb kifogást sem lehetne emelni akkor, ha a polgári községek az ilyen megterhelésekkel járó költségek hordozására megfelelő anyagi erővel is rendelkeznének, de amidőn 50—60 százalék községi póttadóval kell megküzdnie az illető községnek, hogy 13000—14000 koronáig terjedő javításokat eszközöljön s ezenkívül négy-öt tanító fizetését részben s lakbérét egészben fizesse, ekkor lehetetlen remélni azt, hogy a polgári községet terhelő közigazgatási kiadásainak hordozása mellett — ily rendkívüli terhek viselését megbirni képes volna.

Mi nem vagyunk ellenségei a különböző hitfelekezetek által fenntartott iskolák fejlesztésének, ha azok saját anyagi erejük mellett képesek a törvény által előírt népoktatási kötelezett-

ségükkel járó feladatukat is teljesíteni, de ha erre nem képesek, úgy ne zaklassák a polgári községet oly kiadások teljesítésével, amelynek átvételére az állam mindig rendelkezésre áll, — ha arra az iskola fenntartó egyház vagy esetleg a polgári község nem képes.

Szükségét láttuk ezen kérdésnek nyilvánosságra hozását azért, hogy az amugy is tulterhelt polgári községnek a jogtalan zaklatásokkal járó elviselhetetlen anyagi terheket magukról — a fennebb hivatkozott miniszteri rendelet alapján — elhárítsák.

Ezen kijelentésünkkel korántsem akarjuk azt jelezni, hogy a polgári községek a hitfelekezeti iskoláktól az anyagi támogatást megtagadják, mert ha erre megfelelő erővel rendelkeznek, akkor csak hazafias köteleességet teljesítenek népnevelésünk előmozdítására. De ha a polgári községek — mint több esetben tudjuk — a községi póttadók viselésének terhei alatt már roskadozni kezdettek, — köteleességszerű feladatunkban áll, hogy minden oly irányu törekvéseket meggátoljunk, amelyek a községeket anyagi erejüket meghaladó oly szolgálmányok teljesítésére kötelezik, amelyek miniszteri határozattal megengedve nincsenek.

Id. Szánthó Károly.

A közigazgatási bizottság ülése.

Hunyadvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 10-én tartotta havi rendes ülését Mara László főispán elnöklete alatt, amelyen a választott tagok közül dr. Farkas Béla, Hajduczki József, Kenderessy Ferenc, Orendi Gyula és Pogány Károly jelentek meg.

Csulay Lajos h. alispán havi jelentésében megemlékezett az időközben elhunyt vármegyei alkalmazottokról. Bejelentette, hogy mult hó 13-án egy bizottság kíséretében megtekintette a lugosi kórházat és szegényházat és az ott látottak alapján óhajtja a dévai kórházat és a szegényházat felépíteni. A szegényház tervei elkészültek és az a kórház melletti üres telekre lesz felépítve. A költség a szegényalapról veendő 100.000 korona. A szegényház 50 szegény befogadására lesz alkalmas. Fentartására szolgál a rendelkezési alapról adandó 8000 és a büntetéspénzből befolyó évi 10.000 korona. Az 50 szegény évi ellátása 10.000 koronába kerülne, míg a fenmaradó 8000 korona az alapokhoz csatoltatnék és idővel a szegényház kibővítésének képezné alapját. Végül bejelentette, hogy az alispáni jelentés vaskos

kötete elkészült és 1400 koronába került, de ezt a költséget a háztartási alapon történt megtakarítás fedezi.

A többi előadói referáda a rendes mederben maradt és semmi különös, felemlítésre méltó eset nem fordult elő.

A tordosi új ref. templom felavatása.

F. hó 11-én, pünkösd első napján ment végbe a tordosi újonnan épült ref. templom épület és iskola felavatása. Az ünnepélyre dr. Kenessey Béla ref. püspök, Nagy Károly egyházkerületi főjegyző kíséretében már előzőnap megérkezett a szászvárosi állomásra, ahol Bodor János szászvárosi és Kovács József tordosi lelkészek vezetése alatt nagyszámu küldöttség fogadta. Az üdvözlő beszédet Kovács József mondta, melyre a püspök meleg szavakban válaszolt. Azután a társaság kocson ment ki Tordosra, ahol Rosiu János községi jegyző fogadta és üdvözölte a püspököt. A felavatásra a templomban másnap teljes számban gyűltek össze a hivek. Ott voltak még: Pogány Károly ny. főispán, egyházmegyei főgondnok, Mara László főispán, Szász Sándor coll. előjárósági tag, Csűrös Pál igazgató a ref. Kún-collegium tanáraival, Tunyogi Miklós rápolti és Botha Sándor bácsii lelkészek, valamint a bácsii, rápolti és lozsádi egyházközségek küldöttségei, továbbá Todor Ádám tordosi gör. kel. lelkész is.

Az imát az istentiszteleten Janó Albert esperes mondta. Ezután Kenessey Béla püspök tartotta meg a felavatási beszédet. Az ékesen szóló főpap zárószavaiban hazafiságra, vallásosságra és összetartásra buzdította és hívta fel a hiveket.

Az urvacsoaraosztást dr. Kenessey Béla püspök és Nagy Károly főjegyző végezték. Mintegy 240 hívő járult az Ur asztalához. Az új és kellemes hangu orgonán az istentisztelet alatt Alföldy Béla coll. zenetanár játszott.

Az ünnepély után a püspököt és kíséretét, valamint a vendégeket Kovács József lelkész és neje látta vendégül vendégszerető házuknál.

Az ebéd végeztével dr. Kenessey püspök Nagy Károly főjegyzővel bejött Szászvárosra s innen vonattal haza utaztak Kolozsvárra.

Az impozáns ünnepély úgy a vendégekre, valamint a hívőkre mély benyomást tett. Tordos kised magyarsága mintegy megújított, látván a velők s egyházközségükkel szemben megnyilatkozó érdeklődést.

Mire jó a birói foglalás?! 7200 korona hamispénz.

Általános volt a panasz, hogy uton-utfélen hamis aranyokkal csapták be a vásárló közönséget. Különösen az utóbbi háborus idők segítették elő nagyban a csalókat, mert különösen a tudatlan nép a papiros pénzén sietve igyekezett tudadni s e körülményt nagyban kihasználta a hamis aranyok forgalomba hozói. Az eset a következő:

F. hó 14-én délelőtt Winkler és Faragó bejegyzett gyoroki cég Muresescu János jómódu alsóvárosi korcsmárost 228 korona 66 fillér követeléseért végrehajtotta. Ezen alkalomból a cég megbízásából dr. Szegő Hugó aradi ügyvéd képviselőjében Tóth Béla ügyvédjelölt Gödri Jenő szászvárosi kir. járásbírósi végrehajtóval megjelent Muresescu János alsóvárosi korcsmáros laká-

sán foglalni. Amint a kamarába benéztek, észrevették, hogy egy láda van ott. Annak tartalmát is le akarták foglalni, de az ura távollétében otthon levő asszony utját állta nekik azzal, hogy a ládában csak az ő fehéreneműi vannak. Ez az erős tiltakozás és idegesség csak sarkalta a végrehajtót a láda megtekintésére s talált is abban asszonyi fehéreneműn kívül egy zacskót 720 drb be aranyozásra váró hamis 10 koronásokkal, továbbá egy gépet és 1 és 2 koronás hamisítványokat. Egy kis erőszakkal kellett az asszonyt visszatartani attól, hogy ne ragadja ki a kezeikből az „ujfajta fogalmányt.“ Időközben elküldtek a jegyzőért és a csendőrségért. A jegyző egy csendőr kíséretében aztán „pártfogásba“ vette az ujkori leletet s egyuttal az asszonyt letartóztatták. A jelentés folytán a szolgabíróság intézkedett a Szászsebesre utazott férj letartóztatása iránt is. Az Amerikát járt korcsmáros hirtelen gazdagodásának titka ime kipattant. Valószínű, hogy itt egy bünszövetkezettel állunk szemben, amelyről az első leplet Gödri végrehajtó a véletlen szerencse folytán rántotta le. Hány szegény ember siratja a papiros pénzt, amelyért cserébe hitvány hamisítványt kapott?! A nyomozás erélyesen folyik. Érdekes, hogy a csendőrség éppen szemben lakik a korcsmával s így el lehet mondani, hogy „csendőrségi felügyelet“ mellett gyártották a hamis pénzt, anélkül, hogy a csendőrség sejtette volna, hogy közelében mi történik. A korcsmáros újabban a Biró-féle birtok megvételére határozta el magát s állítólag 80.000 koronát már ígért is érte. Aligha lesz valami e vásárból, amelynek az árát elsősorban is egy csomó szegény parasztember itta volna meg. Ha azt a hitvány 228 koronát kellő időben megfizette volna Muresescu ur, ma még ugyan árulhatná kelendő portékáját.

NAPI HIREK.

— **Áthelyezések és személyi változások.** A dévai honvédszázalaj parancsnokát Lőrinczy Béla őrnagyot a hadvezetőség Szatmárra helyezte át, helyét Forster Károly őrnagy foglalja el; hasonlóképen áthelyezték Záray Ödön csendőrszázadost, a dévai csendőrszárny parancsnokát Brassóba, hol a csendőrkerület vezetésével lesz megbízva.

A pénzügyminiszter Gáll Domokos dévai m. kir. pénzügyi biztost Déváról Székelykeresztúrra helyezte át. Bár széles körben sajnálják a társadalom szimpatikus alakjának távozását, neki mégis régi óhajta teljesül, mert szűkebb hazájába tér vissza.

A vajdahunyadi vasgyárból a kereskedelmi miniszter Wilhelm Ede vasgyári felügyelőt Tiszolcra helyezte át, helyébe pedig Porázik Antal főmérnököt helyezi Tiszolcra. Lányi Róbert főmérnök 41 évi szolgálat után nyugalmába vonult, helyét Obholcer Béla főmérnök foglalja el, akit Diósgyőrből helyeztek Vajdahunyadra.

A dévai postahivataltól Baksa János postatiszt, saját kérelmére Zalaegerszegré helyezettét át.

Az erdőmérnöki karnál a földmívelésügyi miniszter Fröhlich György erdőgondnokot hasonló minőségben Pujra helyezte Gyergyószentmiklósról, míg helyébe Gohn Emilt nevezte ki Szászvárosról.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Ciorán Erzsébet óvónőt a petrilla-wekerletelepi, Nána Aurélné szül. Molnár Veronka óvónőt pedig a petrilla-deákban állami óvodához óvónővé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Goralszky László a napokban jegyezte el Bertóthy Margit urleányt Miskolcon. Gratulálunk!

— **Értesítés.** ifj. Szántó Károly, lapunk felelős szerkesztője, aki a Kún-collegium ifjúságának 10 napos olaszországi tanulmányútján részt vett, hazaérkezett s a lap szerkesztését átvette.

— **Halálozások.** Id. Zipfelmayer Mátyás magánzó május 10-én, életének 84-ik évében Szászvároson hirtelen meghalt. A részvét a megboldogult aggastyán iránt, aki öngyilkos módon vetett véget életének, általános. A boldogultban Zipfelmayer Mátyás cs. és kir. alezredes atyját siratja. Temetése május 12-én nagy gyászpompával és általános részvét mellett ment végbe. — Özv. Thopálné szül. Bihoy Rozina cs. és kir. őrnagy özvegye, Karánsebesen, életének 70-ik évében május 9-én hosszas betegeskedés után meghalt. Temetése ugyanitt ment végbe május 10-én általános részvét mellett. A megboldogultban özv. Bihoy Áronné tábornokné sógorasszonyát gyászolja.

— **Hunyadvármegye törvényhatósági bizottságának tavaszi rendes közgyűlése** folyó évi május hó 27-én lesz. A meghívót és az 1193 pontból álló tárgysorozatot Csulay Lajos h. alispán a napokban küldte széjjel. A tárgysorozatban járásunkra és városunkra vonatkozó pontok is vannak. A Szászváros járási székház, szászvárosi kórház építése, Szászváros város adóellenőri állásának megszüntetése, illetve átszervezése pénztári tisztii állásra. Az algyógyi járásra vonatkozó tárgyak szintén nagy számmal vannak. Amint a hangulatból észleljük, e gyűlés nagyon népes fog lenni.

— **Gyász hírek.** Kaess Rudolf szászvárosi kereskedő és vállalkozó, megyebizottsági tag f. hó 15-én 54 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt polgártársunk általános ismert és kedvelt egyén volt. Temetése f. hó 16-án délután ment végbe a város közönségének nagy részvétele mellett. Halálát felesége, fia, leánya és nagyszámu rokonság gyászolja. — Zobel Gusztáv szászvárosi kereskedő f. hó 14-én hosszas szenvedés után meghalt. Temetése f. hó 16-án ment végbe általános részvét mellett.

— **Szászváros város képviselőtestülete** folyó hó 17-én gyűlést tartott, amelyen megint a villamos világításunk mikénti berendezésével és kezelésével foglalkozott. A gyűlés lefolyásáról jövő számunkban fogunk részletesen beszámolni.

— **Békenap az állami polgári leányiskolában.** A helybeli polgári leányiskola f. hó 17-én iskolai ünnepély keretében ünnepelte meg az országos békenapot. Ügyes alkalmi beszédet tartott Znojemszky Gizella polg. isk. tanítónő. A közönség szép számmal jelent meg az ünnepélyen.

— **Szerencsés megérkezés.** A szászvárosi ref. Kún-collegium ifjúságának tanulmányi utat tett mindkét csoportja szerencsésen hazaérkezett. A szép és tanulságos utazáson a kirándulók a legkedvesebb emlékekkel tértek haza. E helyen is elismeréssel kell adoznunk a csoportok vezetőinek, dr. Görög Ferenc, Mayer János, Mester Mihály és Kónsza Samu tanároknak, akik fáradságot nem ismerő buzgalommal igyekeztek az ifjúságnak hasznossá is tenni az utazást. Ugy szintén dicséret illeti a Kún-collegium igazgatóját, amiért anyagi segélyben részesített egy néhány szegénysorsu, de jó tanuló fiút, lehetővé téve nekik a tanulmányuton való részvételt.

— **Küldöttség a miniszternél.** Déva város Hantos Elemér országgyűlési képviselő és Kontz Domokos polgármester vezetésével egy küldöttséggel járult a napokban gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter elé, kérvén, hogy a felállítandó kertésztelep székhelye Déva legyen. Egyszersmind a város ez irányban leendő segélyezését is kérték, amit a miniszter jó akaratulag megis ígért.

— **Meghívó.** Az algyógyi magyar kir. állami gróf Kún Kocsárd székely fölmivesiskola — Emke alapítás — tantestülete által f. évi június hó 1-én délután 4 órakor a tanuló ifjúsága részére felállított tornakert és tűzoltó-egyesület javára rendezendő házi tornaverseny és tűzoltó-gyakorlatra. A verseny helye a kastély előtti park. A verseny jurije: Elnök: Pogány Árpád. Tagjai: Bencze Imre, Pless György, Mattiassich Sándor, Szilágyi Jenő, dr. Szegő Henrik, Simon Zsigmond. Indító: Antal Géza dr. Célbíró: Barcsay Adorján. Rendező: Páll Béla. Pénztárnok: Györke Domokos II. éves tanuló. Ellenőrök: Gagy Mihály II. éves tanuló, Molnár Károly I. éves tanuló. Belépődíj egy korona. Felülfizetések köszönettel vétetnek. Díjak kiosztása után vacsora és tánc.

— **Postahivatal a tövisi vasutállomáson.** Alsófehérvármegyében levő tövisi vasutállomáson „Tövis 2“ elnevezéssel 1913. évi május hó 16-án postahivatal lépett életbe. A berendezett postahivatal teljes felvételi és leadási szolgálatot teljesít és a postatakarék-pénztár közvetítő hivatala gyanánt is fog működni. Kézbesítési köre a vasutállomásra terjed ki, forgalmát pedig az ott átvonuló mozgó- és kalauzposták közvetítik. Az utazó közönségnek nagy kényelmet biztosít ezen új postahivatal.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Fried Nándor a napokban az ügyvédi vizsgát letette s irodáját Szászvároson (Főter, Schul-féle ház) megnyitotta. Gratulálunk!

— **A rendőrség figyelmébe.** Ujabban a rendőrséget nagyon kicsibe veszik, amit bizonyít az is, hogy egyes csirkefogók már arra is vetemednek, hogy éjjel cégtáblákat is csereberélnek. A Kovátsik Simon országúti vendéglőjének sörcégérét ellopták s helyébe Ábrahám Manó kereskedőnek a bélyegárulást jelző tábláját tették oda. — A napirenden levő állatkínzásokot, továbbá azt a kellemes „porzuhanyt“, amit a portörliökből rázogatnak az ablakokban meg-megjelenő „pralik“ és kezecskék a járdán sétáló, siető jámbor polgár nyakába és tüdejébe — ajánljuk a rendőrség figyelmébe.

— **A Hunyadmegyei Általános Tanító-egyesület** f. évi közgyűlését június hó 3-án Hátszegen, a polgári iskola tornatermében tartja, melyen a keblí ügyek elintézésén kívül felolvas Kandray Géza kép. tanár, Vass Imre társ. ig.-tanító és Schiller Imre piskii áll. el. isk. tanító. Csighy, elnök.

— **Az illetékes hatóság** figyelmét felhívjuk azokra a hiányokra, amelyek a patakokon átvezető hidak biztonságát kétségessé teszik. Jobb most intézkedni, mint később, mikor a baj már megvan. Különösen a róm. kath. elemi iskola előtti hid rozogására hívjuk fel az illetékes hatóság figyelmét.

— **Tanári gyűlés.** Az orsz. ref. tanár-egyesület évi közgyűlését május 13. és 14. napjain tartotta Budapesten. E gyűlésen, melyben a ref. gimnáziumok és tanárkarok

számos pedagógiai és közigazgatási kérdései kerültek szőnyegre, a ref. Kún-kollegiumot dr. Tankó Béla, dr. Nagy Sándor, Nagy Ödön és Alföldy Béla tanárok képviselték.

— **Tűz.** Kasztó községében f. hó 15-én tűz ütött ki. Leégett két szomszédos ház. Szerencse, hogy szélcsend volt, mert különben a fél falu leégett volna. Tűz oka ismeretlen. A vizsgálat folyik.

— **Romániai mezőgazdák Magyarországon.** Romániai nagybirtokosokból álló előkelő társaság jön május 30-án Magyarországra a magyar mezőgazdaság, állattenyésztés, mezőgazdasági ipar- és erdőmivelés tanulmányozására. A társaság az erdélyi gazdasági egyesület által elkészített tervezet szerint Jósika Gábor báró egyesületi elnök és Tokaji László titkár vezetésével több erdélyrészi és magyarországi állami és magángazdaságot fog megtekinteni. Valószínűleg megyénkben is vendégeink lesznek.

— **Kérelem a mozilátogató hölgyekhez.** Előző számunkban már irtunk a nagy kalapok kellemetlen hatásairól, most újolag kérjük a tisztelt mozilátogató hölgyközönséget, hogy kegyeskedjenek kalapjaikat az előadás alatt a ruhatárban elhelyezni avagy ölbent tartani.

— **„Kinyiták a Wertheim“-ok.** A béke sugaraira az eddig sötét rejtekekbe bujt aranyak kezdenek előjönni. A bankok, takarékpénztárak már nem oly elzárkóztak a hitelügyek kielégítésében: van már pénz, lehet már kapni pénzt. Örvendetesen vesszük e hirt, amely különösen az üzletvilágban szerez nagy örömet. A megyei és helybeli bankok legtöbbje már rendszeresen folyósítja a megszavazott kölcsönöket. A kamat persze még mindig magas lábakon jár.

— **Megnyiták a gyógyi fürdő.** F. hó 17-én nyit meg a kies fekvésű, meleg kénesvízü Fürdőgyógy-fürdő. A rendbehozott lakásokat már előre is ki lehet bérelni. Amint értesültünk ünnepélyes megnyitás is lesz, melynek programját most készítik elő.

— **Káprázat és valóság a sorsjátékokban.** Tájékoztató a sorsjegyek valódi értékéről. Irta dr. Sárkány Lajos főgimnáziumi tanár. Budapest, 1912. Athenaeum könyvkiadóvállalat. Ára 1 korona 20 fillér, mely összeg beküldése mellett a mű megrendelhető a szerzőnél Kolozsvárt. Tartalom: Bevezetés. A füzet célja. I. A fogadás és nyerés. A sorsjáték, mint fogadás. Több évre terjedő sorsolások. A játékosok tájékozottsága. II. A különböző számsorsjátékok. Az állami sorsjátékok. A kis lottéria. A lottéria, mint fogadás. Veszhetnek-e az államok a lottéria üzleten? A lottéria erkölcsi hatása. Az osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték-részvénytársaság. Az osztálysorsjáték jellemzése. Méltatása. Az osztálysorsjáték értéke. Az osztálysorsjáték sorsjegyei értékének alakulása 100.000, 110.000 és 125.000 darab sorsjegy kibocsátása esetében. A nyeremények elévülése. Kötelességeink az osztálysorsjátékkal szemben. A szászországi osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték részvénytársaság szerződésének megújítása. III. A nyereménykölcsön. A Magyar Nyereménykölcsön. A Tisza—Szegedi Nyereménykölcsön. Ausztria nyereménykölcsönéi. A Magyarországon forgalomban levő nyereménykölcsön kötvények. A törlesztési jutalommal visszafizetendő kölcsönkötvények. A nyereménykölcsönök méltatása. A megengedhető sorsjegykölcsön kellékei. A sorsjegy valódi értéke. A budapesti értéktőzsdén jegyzett sorsjegyek és nyereménykötvények értékének összehasonlító kimutatása. A sorsjegyek értékének változása a későbbi években. A sorsjegyek és nyereménykötvények valódi értékeinek változásai öt éves időszakoként az

1955. évig. Az ígervény. A sorsjegyeket vásárló közönség megvédése. A Magyar Jelzálogbank 3%-os kötvényei. A 3%-os Jelzálogbank sorsjegyek konverziója. A Magyar Jelzálogbank konverzionális új sorsjegyei. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár sorsjegykölcsöne. A nyereménykölcsön konvertálásának jogosultsága. Záró következtetések.

— **Értesítés.** A nagyméltóságú Pénzügyminiszterium a sárospataki gör. kath. hitközségnek engedélyezett jótékony célú tárgysorsjáték huzását folyó évi 24205. szám alatt 1913. aug. 25-ére engedélyezte. Hazafias törvözzellettel A sárospataki jótékony célú sorsjáték vezetősége.

— **Szászvárosra érkező vonatok:** Reggel 4 óra 20 perckor (gyors). [Tövisről ind. 3 óra 15 perckor; Budapestre ér. 12 óra 30 perckor.]

Reggel 5 óra 33 perckor (szem.) [Tövisről 3 óra 51 perckor indul; Budapestre érkezik 7 óra 25 perckor este.]

Délelőtt 6 óra 30 perckor (szem.) [Budapestről indul 12 óra 20 perckor délután; Tövisre ér. reggel 9 óra 20 perckor.]

Délelőtt 10 óra 33 perckor (szem.) [Tövisről indul 8 óra 53 perckor; Dévára érkezik 11 óra 25 perckor.]

Délelőtt 11 óra 53 perckor (szem.) [Budapestről indul este 9 óra 30 perckor; Tövisre érkezik 1 óra 32 perckor d. u.]

Délelőtt 11 óra 51 perckor (gyors) [Tövisről indul 10 óra 46 perckor; Budapestre ér. 7 óra 20 perckor d. u.] NB. I—III. osztály.

Délután 3 óra 32 perckor (szem.) [Tövisről indul 2 óra 50 perckor; Budapestre érkezik 5 óra 45 perckor reggel.]

Délután 4 óra 24 perckor (gyors.) [Budapestről indul 7 óra 05 perckor; Tövisre ér. 5 óra 53 perckor.] NB. I—III. oszt.

Délután 5 óra 15 perckor (szem.) [Déváról indul 3 óra 58 perckor; Tövisre érkezik 7 óra 20 perckor.]

Este 9 óra 55 perckor (szem.) [Tövisről indul 8 óra 17 perckor; Budapestre érkezik 12 óra 30 perckor d. u.]

Este 9 óra 56 perckor (szem.) [Budapestről indul 7 óra 50 perckor reggel; Tövisre érkezik éjjel 11 óra 55 perckor.]

Este 10 óra 54 perckor (gyors.) [Budapestről indul 2 óra 10 perckor; Tövisre érkezik 12 óra 00 perckor éjjel.]

Az elmúlt hét időjárása Szászvároson.

Nap reggel 7 óra	A levegő nyomása	Hőmérséklet Celsius	A szél iránya és ereje	A felhőzet	Az előző 24 órai		
					csapadék		hőmérséklet
					mm.	max.	
Május 10.	737.7	7.9	—	10	eső ny.	11.8	6.0
11.	738.8	7.5	—	10	—	14.4	5.3
12.	739.9	10.0	—	8	—	20.5	7.0
13.	741.1	11.7	—	10	0.9 eső	20.5	7.2
14.	743.3	11.9	—	—	—	23.5	6.0
15.	745.0	11.0	—	—	—	22.8	7.7
16.	747.0	12.5	NW ¹	7	0.6 eső	23.8	7.4

Jelmagyarázat: E = Kelet, W = Nyugat, S = Dél, N = Észak. A szél ereje: —⁰ szélcsend, 1-2 gyenge szél, 3 mérsékelt szél, 4 élénk szél, 5 kellemetlen szél, 6 erős szél, 7-8 vihar, 9 pusztító vihar, 10 orkán. A légnyomási adatok 0°-ra redukálva.

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, akik édes atyám elhalálozása alkalmával mély fájdalomukat a temetésen való megjelenésükkel és részvételük kifejezésével enyhíteni kegyesek voltak, ez uton mondunk hálas köszönetet.

Szászváros, 1913. május 16-án.

Zipfelmayer Máttyás és neje.

Erzsébet-mozi

Vasárnap
május 18.

Psylander Edit és Waldemár
és a kitűnő műsor.

A hét koholmányai.

Irja: Rampinó.

Villanyvilágításunk fényének szemjavító rezgését a napokban egy amerikai híres orvos „megtanulmányozta”. A híres orvostudor ezentul a mi speciális „vibráló villanyfény“-ünkkel fogja az Egyesült államok vakulásra hajlamos irodai és írási munkát végző betegeit gyógyítani. Így vergődik Szászváros nevezetességre!

* * *

A város házikezelésbe fogja venni a villanyvilágítást és megfogja mutatni az összes európai villanyvilágítási társaságoknak, hogy milyen olcsó és jó fényt fog adni és hogy milyen modern apparatussal fogja vezetni a vállalatot.

* * *

A fentivel kapcsolatosan hirlük, hogy lesz közúti villamos vasutunk is. Sőt a most készülő tervek egy a radium bányászat céljaira szolgáló 50 ezer lóerejű furó-kotró városi villamosgép beállítását is célozzák. A város a „Jövő bányászata és a lóerő” címmel egy világszaklapot fog alapítani, a melyet — tekintettel a városi jegyzőkönyvek három nyelven való vezetésének nehézségeire — esperantó nyelven fognak szerkeszteni.

* * *

Hirlük, hogy egy új állás szerveződik a városnál: városszépítészeti mérnöki állás. Évi fizetés csekély 19689 K 67 fillér lesz. Az új mérnök egyszersmind főnöke lesz a városi repülőgép-osztálynak, amelynek hivatása madártávlatból kutatni a város szépséghibáit. Ez a repülőgép-osztály fogja egyszersmind a keleti kereskedelmünk forgalmát lebonyolítani, valamint rendőri szolgálatot is fog teljesíteni a sebeshelyi patak és Fekete-tenger között építendő csatorna mentén. A csatorna tervei most készülnek.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Felsőmajor“-utcában türehetetlen állapotok uralkodnak. Ezért kérem a tekintetes Szerkesztő Urat, kegyeskedjék b. lapjában felhívni a tekintetes rendőrkapitányi hivatalt, továbbá a városi közegészségügyi bizottságot, hogy a „Felsőmajor“-utcában egy látogatást tenni méltóztassanak. Szemét, moslék, por, piszok, mocsaras tavacs-kák tárulnak a szemlélő elé s ha hozzá vesszük, hogy éjjel nincs benne világítás, akkor teljes a kép. És ez a város százezres költségvetéssel dicsekszik. Ez a város lesz majd képes villamos-művet házikezelésben vezetni. Óh, óh! Legközelebb kénytelen lesznek utcánkban egy feltűnő tüntetést rendezni, hogy valamiképpen az illetékes hatóság tekintete erre tévedjen.

Városi szépsézet! . . . Óh, Szent Habokuk! . . . Talán városi „csufászat“-ról kellene beszélni ebben a gazdag, pótdómentes kultur fészekben.

Családom, gyermekeim (van vagy 7) egészsége van veszélyeztetve ez utca mocska által, tehát jogos panasgom „süket“ fülekre fog találni. Bezzeg ha diszbanketteket kell adni, avagy képviselőt kell fogadni — van lotás, futás és dologi kiadás. Nekünk, adózóknak „váci fené“-t emlegetnek, ha panaszkodunk. Még fognak hallani erről!

Szászváros, 1913. május 17.

Tisztelettel

Egy Major-utcai lakos.

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közölünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

CSARNOK.

Csillag is, sugár is.

Valamikor régesrégen,
Földön-e? . . . vagy fönt az égen? . . .
Nem tudom, de láttalak.
Akkor csillag volt a szemed,
Napsugár a tekinteted
Vagy talán maga a nap.

Amióta téged birlak,
Tudom csak, hogy sugár, csillag,
Virág, illat és a nap,
Mennyországom, üdvösségem
Te vagy, édes feleségem,
Te egyedül, te magad.

Kosztolánszky István.

Elkésett levelek.

Valaki elment távol, messzi földre:
Mert valakit nagyon szeretett.
Hitte: visszatérhet idejébe', győzve, —
Viselte némán a szenvedéseket.

S mig bizva állott mindig új tusára,
Harcolva sorsa nehéz harcait,
Levélke szállott néha otthonába —
S benne: a szeretet, a reménység, a hit . . .

A vágyódás a tél hideg fagyában
Tavas virágos mezeje felé . . .
És benne volt a boldogság szavában —:
Fájdalmát szíve ekként szünteté.

És nem tudom, vajjon égő dalával
Mosolyt nyert avagy hulló könnyeket, —
De mult az év s a szép leánnyal
Egy ifju megköté: az örök, szent frigyét.

És mindig jöttek azután is egyre:
A bizó, hívő, boldog levelek. —
Az asszonyka — talán könnyet is ejte,
De később már — bizonytal nevetett.

Am veszedelem is járt a levélen,
Az ifju férj hogy egyet megkapott; —
Gyanu, féltés támad a szívében, —
Lángja már a szemén, ajkán lobogott.

Kész a vihar — midőn tárul az ajtó:
A posta hoz gyászos izenetet.
Valaki meghalt . . . az a hívő, bizó . . .
Ez utolsó levél — épp' jókor érkezett.

Incze Béla.

IRODALOM.

Előfizetési felhívás „A magyar helyesírás szótára és szabályai” című műre. A magyarban létező helyesírási füzetek hiányosak és számtalan kérdésben, mint a mássalhangzók kettőzése, a magánhangzók nyújtása, az összetett szók és az idegenből vett szók írásmódja stb., bizonytalanságban hagyják a keresőt. Ennek a következménye az, hogy helyesírásunk terén oly zürzavaros állapotok vannak.

Ez indított arra, hogy helyesírás szótármat megírjam, melyben a kimerítő szabályok mellett lehetőleg minden magyar szó és a nálunk használatos idegen szók írásmódja is közölve van magyaros és eredeti helyesírással és a jelentés magyarázatával, a szótár tehát lekszikon is.

Mintegy tizenöt évig gyűjtöttem az adatokat és foglalkoztam szorosabban e kérdések megoldásával, azonkívül a forrásmunkául használt Simonyi-Balassa szótár mellett felhasználtam minden idevágó munkát. Tudós nyelvészeink, különösen Simonyi Zsigmond dr., az iskolai helyesírás megalkotója és a Magyar

Nyelvőr szerkesztője és Szinnyi József dr., az Akadémia nyelvtudományi bizottságának elnöke, a Nyelvtud. Közl. szerkesztője, egyetemi tanár urak hozzájárulásával foglaltam állást minden oly kérdésben, mely az eddigi helyesírás munkákban kimerítve nincs.

Az iskolai helyesírást vettem irányadóul, részben mert a magyarság zöme aszerint ír, részben mert az Akadémia is azt fogadta el most készülő új helyesírása alapjául.

A 300 oldalas, erős puhakötésű könyvnek bolti ára 5 korona, aki azonban nálam rendel meg, féláron kapja.

Szállítom utánvétellel is, legcélszerűbb azonban a kereszkötés alatt való szállítás. Ebben az esetben 270 koronát tessék előre beküldeni.

Három példányig való rendelésnél a szállítási költség a rendelőt terheli. Azon fölüli rendelést (egy csomagban) portómentesen szállítok.

Gyűjtőknek minden tíz példány után egy tiszteletpéldányt küldök.

A megrendelések, ugyszintén az előfizetések címekre küldendők: Horváth Endre, Kispeszt, Báthory-utca 48. sz.

A cikkek tartalma: Bevezetés. — A magyar ábécé. — Mikor írunk a szóelemzés, mikor a kiejtés szerint. — Egyszerűsítések. — Kétféleképpen írható szók. — Hosszu (kettőtötött) mássalhangzók. (Mikor kettőzünk, mikor nem kettőzünk.) — Hármás mássalhangzók. — Hosszu magánhangzók. — Igeragozási példák. — Ikes igék. — Összeírás, különírás. — Idegen szók írásmódja. — Nagybetük használata. (Tulajdonnevek és származékaik írásmódja.) — Földrajzi nevek írásmódja. — Cimek írásmódja. — Számok és származékaik írásmódja. — Tudományos szaknyelvekben való írásmódok. — A szók megszakítása. — Írásjelek. — Rövidítések. — Függelék: 1. Eredetis (latinus, görögös) írásmód. 2. Hibás szólásmódok helyesbítése (Simonyi Zs. „Helyes Magyarság“-a után.) 3. A helyesírás történetéből. 4. Vezérfonál és gyakorlatok a helyesírás elsajátítására.

KÖZGAZDASÁG.

Mire is jók a gazdakörök. Ujabb időben azt tapasztaljuk, hogy nincs az országnak olyan társadalmi rétege, mely céljai elérése végett, ne szövetekezett, ne társult volna, csupán a kisgazdák, de ezek sem önhibájukból vannak leginkább elmaradva e tekintetben. Hála az intéző körök figyelmének, hogy ujjabban minden olyan községben, a hol csak lehetséges, gazda köröket állíthat a nép tömörítése, gazdasági ismereteik fejlesztése és önművelődése szempontjából. Örömmel tapasztaljuk, hogy a kisgazdák örömmel lépnek be a gazdakörbe s azt szívesen látogatják. A megye területén több román községben, a gazdaköri tagok, kik nem tudnak írni és olvasni, a gazdakörben hűségesen tanulják ezt a mesterséget, teszik pedig a küszöbön levő új választási törvény azon pontja miatt, mely az írni-olvasáshoz is köti a szavazó jogosultságot. Mondja még valaki, hogy a mi népünk nem akar tanulni, de hogy nem, csak az sajnos, hogy nincs minden községben jóra való vezető.

S. J.

Hogyan lehet a baromfi elfajzását megakadályozni? Legkönnyebben úgy, hogy csak egy fajtát tartunk udvarunkban szabadon és ha közelükben nem tartanak másfajta baromfiakat. Ha ez a kedvező helyzet hiányzik, avagy több fajtát óhajtunk tartani, akkor nem marad más hátra, mint hogy külön-külön kis udvarokat rekesztünk el az

egyes fajták részére s ezen udvarokban addig tartjuk különválasztva az egyes fajtaikat, amíg a tenyésztésre szükséges tojásokat le nem rakták. Ha ez megvan, újból szabadon eresztendő az egész társaság. Azért kell a tenyésztőjások letojása után a tyukokat szabadba eresztetni, mert a zárt kis udvarban a talajt nagyon hamar fertőzik s nem találnak tiszta és megfelelő mennyiségű zöld és rovtakarományt, amire pedig feltétlenül szükségük van.

Hogy adjuk a sót a jószágoknak. A jószágoknak háromféle alakban szokták adni a sót. Nevezetesen porrá törve a takarmányra hintve, vagy pedig vízben feloldva s a takarmányra locsolva, végül mint nyalósót vagy kősót. A két első módnak előnye az, hogy a só javítja a takarmány ízét, azért szívesebben többet esznek belőle az állatok. A harmadik módnak pedig az az előnye, hogy ez a legkényelmesebb, mert az állatok itt annyit nyálnak amennyire szükségük van. Az állatok só iránti szükséglete ugyanis ép oly különböző, mint az embereké. Mint az emberek között vannak, akik jobban szeretik a sós ételeket, mint mások, úgy vannak olyan állatok is, amelyek több sót kívánnak meg, mint mások. Már pedig, ha a só a takarmányra van hintve, vagy ha a takarmányt sósvízzel locsolják meg, akkor az állatok nem annyi sóban részesülnek, mint természetük megkívánná, hanem vagy többen, vagy kevesebben. Ezért leghelyesebb a sót kősó alakjában adni, kivéve, ha az a cél, hogy e sóval valamely izetlen takarmányt akarunk ízletesebbé tenni.

HUMOR.

Szerelmi vallomások.

Egy éles megfigyelő feljegyezte, hogy mindenki a mesterségéhez képest vall szerelmet. A diplomata így szól: „Óh, köss velem örök kettős szövetséget.“ A katona: „Jöttél, láttál, győztél.“ A kertész: „Óh, jőjj velem a szerelem virágos utain.“ A költő: „Építsük össze házikóinkat.“ A lókedvelő sport férfi: „Hallgass meg s kezembe teszem az életem gyeplőjét.“ A tudós: „Engedd tanulmányozni a szívedet s hagyj olvasni a szemeidben.“ A pék: „Legyünk egy kenyéren.“

Kis város.

A.: Hallja, micsoda fészek ez a város, hisz itt már nyolc órákor olyan kihalt minden utca, hogy nyolc óra tájban a főutcán is agyonüthetnék az embert.

B.: Ó, attól ne tartson, nálunk nyolc órákor már a rablók és gyilkosok is aludni mennek.

Emlék.

- Szép haj-óralánca van.
- Igen, ez emlék az elhalt gazdaasszonyomtól.
- Ah?
- Igen, minden szálat a levesből halásztam ki vagy egy évtized alatt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

- K. J. Nagyszében.** Levél hétfőn megy.
- J. B. Pozsony.** Elsején megy.
- Bösz-örmény.** Miért e hallgatás?
- Viktor.** Várjuk a többit is.
- P. J. Kolozsvár.** Leveled meleg hangja jól esett. Az ígérteteket várjuk. Levél megy.
- Stolcenberg. Fiume.** Sajnáljuk, hogy nem találkozhattunk. Egyébként, ami késik, nem mulik. Üdv!
- Kisleány.** Verse nem közölhető.
- Üreg.** Utban minden. Várjuk az ígérteteket. Üdv!
- Panaszos.** Forduljon az alispáni hivatalhoz. Még a tavaly. Igen.
- Gy. R.** Családi ügyekbe nem avatkozhatunk. Intézte el velők.

Többeknek. Jövő számban felelünk.

Mariskának. Hosszu és kimerítő levél utban. Sorait várjuk.

B. S. Budapest. Mi van az ígérettel? Mozsad az esetet.

Piaci árak:

Túzifa méterenként	{ I-ső osztályu	6 K	— F
	{ II-ik	8	— „
Buza: métermázsánként		22	— „
Rozs: „		19	— „
Zab: „		20	— „
Árpa: „		21	— „
Kukorica: „		17	20
Burgonya: „		7	— „
Hús: marha kilonként		1	56
„ borju „		1	80
„ disznó „		1	56
Bárány elevenen drbonként		7	— „
Tojás 10 drb.		—	40
Tej: tehén literenként		—	24
„ bivaly „		—	40
Vaj 1 kiló		1.40—1.60	— „
Baromfi: csirke páronként		2.40—3	— „
tyuk „		4—5	— „
sovány liba „		5—6	— „
hizott ruca „		8—9	— „
pulyka „		12—0	— „
Széna métermázsánként		11 K	— F
Szalma „		2	50

HIRDETÉSEK.

A sebeshelyi pataknál levő s a Binder Vilmos tulajdonát képező lisztmúmalom bérbeadó. Feltételek a tulajdonosnál megtudhatók.

Sz. 475/1913. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pestvidéki kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. I. 1122/2 számú végzése következtében Roth Ede javára 103 K 06 fill. s jár. erejéig 1913. évi január hó 8-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 710 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: billiárd-asztal, pénztári kassza, 3 márványasztal és 6 drb. festett faasztal nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 146/1 számú végzése folytán 103 K 06 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi november hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 65 K 30 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközzésére 1913. évi május hó 19-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi május hó 5-én.

Gödrí Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

120

Sz. 564/1913. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. I. 755/5 számú végzése következtében dr. Almasescu Ulpin javára 100 K s jár. erejéig 1913. évi április hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 20 zsák buzaliszt és 100 véka tengeri nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 214/2 számú végzése folytán 100 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi március hó 10-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 83 K 22 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kudsiron, alperes lakásán leendő eszközzésére 1913. évi május hó 24-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi május hó 9-én.

Gödrí Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

121

Sz. 199/1913. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi 1896 számú végzése következtében dr. Margita János ügyvéd által képviselt „Geogeană“ pénztézet javára 245 K s jár. erejéig 1913. évi március hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 59 számú végzése folytán 245 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 115 K 08 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Bakonya községben, adósok lakásán leendő megtartására 1913. évi május hó 29-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi május hó 6-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

115

Sz. 200/1913. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi 1895 számú végzése következtében dr. Margita János ügyvéd által képviselt „Geogeană“ pénztézet javára 90 K s jár. erejéig 1913. évi március hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 660 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 60/1 számú végzése folytán 90 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi április hó 20-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 56 K 48 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Bakonya községben, adósok lakásán leendő eszközzésére 1913. évi május hó 29-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi május hó 6-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

116

Sz. 1111/1913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bábolnai g. kath. esperesi alap végrehajtónak Dán Lázár és Zsurzs Györgyné rengeti lakos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében, a kérelme következtében a végrehajtási árverés 84 korona tőkekövetelés, ennek 1895. évi szeptember hó 1-től járó 8% kamatai, 64 K 70 fillér per- és végrehajtási megállapított, valamint a jelenlegi 63 K és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, továbbá Stef Danikának a rengeti 774 sz. tlkvb. bekebelezett 56 K s jár. iránti követelése és dr. Rafael Miksának a rengeti 3, 6, 589, 774 sz. tlkvekben bekebelezett 250 K tőke s jár. és Sima Jánosnak 53 K 40 fillér és jár. iránti követelésének, az 1881. 60. t.-c. 144. §-a alapján, a 146 és 167 §-ai és a vhn. 25. 26. §-ai értelmében az algyógyi kir. jbróság tlkvi hatósága területén levő s Renget községben fekvő és a rengeti 774 sz. tlkvb. A + 1 rdsz. 4369/d hrsz. alatt foglalt erdő 1/3-ad részére 6 K, a rengeti 3 sz. tlkvb. A + 3 rdsz. 3073—3076 hrsz. a szántó és kaszáló 1/2-ed része 10 K, 6 rdsz. 444/4, 446/4, 448/4 hrsz. a szántó 1/2-ed része 10 K, 7 rdsz. 769 hrsz. a kert 1/2-ed része 21 K, 8 rdsz. 770, 771 hrsz. a kert és ház 1/2-ed része 324 K, 10 rdsz. 768 hrsz. a szántó 1/2-ed részére 10 K, a rengeti 6 sz. tlkvb. A + 1 rdsz. 10, 11 hrsz. a kőház és kert 22/00-ad 154 K, 2 rdsz. 15 hrsz. kert 6 K, 3 rdsz. 23 hrsz. kert 14 K, 4 rdsz. 29 hrsz. kert 16 K, 5 rdsz. 33/c hrsz. kert 2 K, 6 rdsz. 1163 hrsz. szántó 34 K, 7 rdsz. 2049 hrsz. szántó 3 K, 8 rdsz. 3624, 3627 hrsz. szántó 5 K, 9 rdsz. 5979 hrsz. kaszáló 15 K, a rengeti 589 sz. tlkvb. A + 1 rdsz. 7, 8 hrsz. a kert 1/2-ed része 60 K, 2 rdsz. 2703, 2704 hrsz. szántó és legelő 1/2-ed része 16 K, 4 rdsz. 5788/a, 5788/b hrsz. szántó 1/2-ed része 9 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1913. évi június hó 2-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Renget község házához.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok tlkvi tekintetű a kiküldési ár 2/3-án alól el nem adatnak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Algyógy, 1913. évi március hó 8-án.

Pless s. k., kir. jbrgyzó.

A kiadmány hitelül:

Szilágyi Jenő,
kir. tlkvezető.

125

496/1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 244/3 számú végzése következtében dr. Deák Agoston ügyvéd által képviselt Buda Oktavian s társa javára 655 K 80 fill. s jár. erejéig 1913. évi március hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 661 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: buzarosta, kukoricakas, üzletberendezés, 35 liter bor hordóban, 2 járom, hordók, szekér stb. stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 247/1 számú végzése folytán 655 K 80 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi február hó 11-ik napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 114 K 22 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Piskincen, alperes lakásán leendő megtartására 1913. évi május hó 22-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi május hó 9-én.

Gödri Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

122

Sz. 380/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII-X. ker. kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. III. 1828, 1829 számú végzése következtében dr. Baross Lajos ügyvéd által képviselt Országos Közp. Hitelszöv. javára 300 K és 700 K s jár. erejéig 1913. évi március hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 940 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ökör, szekér és 2 szekér széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. bíróság 1913. évi V. 45/2 számú végzése folytán 300 K és 700 K tőkekövetelés, ennek 1911. évi november hó 1-ső és 1912. évi április hó 1-ső napjától járó 8% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 126 K-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Kudsiron, alperes lakásán leendő megtartására 1913. évi május hó 24-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1908. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi május hó 9-én.

Gödri Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

123

Sz. 243/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1908. évi 1913 számú végzése következtében dr. Margita János ügyvéd által képviselt „Geogeană” pénzügyi társaság javára 224 K és 200 K s jár. erejéig 1913. évi március hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1251 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, juhok, épületek, sertések stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 78 számú végzése folytán 224 K és 200 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi április hó 4 és 5-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 115 K 10 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kisalmás községben, adósok lakásán leendő eszközésére 1913. évi május hó 24-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi május hó 6-án.

Ruszuly Imre,
kir. bir. végrehajtó.

117

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Kórház-utca 4. sz. alatt egy cipész-műhelyt**

létesítettem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy nagybecsű megrendelőimet jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett minden tekintetben kielégítek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Ruszu G. Péter

96 3-4

cipész-mester.

Pascu Olivér

okl. mérnök

Szászváros, Berényi-utca 8.

Elvállal mindenféle földmérési, parcellázási és térképezési munkákat.

Tervez és épít: lakóházakat, villákat, gazdasági épületeket, rendes keskenyvágányu gazdasági és iparvasutakat, vasbeton födémek és hidakat, csatornázásokat, vízvezetéseket stb.

Érdekelteknek mindenféle műszaki ügyben készséggel áll rendelkezésre.

102

3-

Sz. 528/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. XV. 587/2 számú végzése következtében dr. Friedmann Kálmán ügyvéd által képviselt Neufeld Károly javára 6 korona 40 fill. s jár. erejéig 1913. évi február hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2740 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szilváskádak, széna, szekerek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 6/4 számú végzése folytán 6 korona 40 fill. hátr. tőkekövetelés, ennek 1912. évi március hó 8-ik napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 3 K 40 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes majorjában leendő eszközésére 1913. évi május hó 23-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi május hó 9-én.

Gödri Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

118

Értesítés.

A nagyérdemű közönség nagybecsű tudomására hozom, hogy a **volt Róna és Kinast cég** egyik belfelügye Kinast ur a cégtől megvált, s így az üzlet ezután csupán **személyes vezetésem alatt** fog tovább vezetetni.

Ittlétem alatt alkalmam nyílt meggyőződni a t. közönség megszemenő igényéről és finom ízléséről, melynél fogva minden törekvésem ezután is oda fog irányulni, hogy jóindulatu pártfogásukat továbbra is kiérdemeljem.

A t. közönség nagybecsű bizalmát továbbra is kéri szolgálatra mindig készen

kiváló tisztelettel **RÓNA JENŐ,**
foto-művész

94 4-6 Szászváros, Vásár-utca 4.

Értesítés.

Április hó 10-ikétől kezdve a

Benkő áruház-

ban 10 százalék árengedmény.

Szezonból visszamaradt áruk beszerzési árban kaphatók.

Az áruk kiszolgáltatása kizárólag csakis készpénzfizetés mellett történik.

Tisztelettel

Benkő áruház.

75 6-

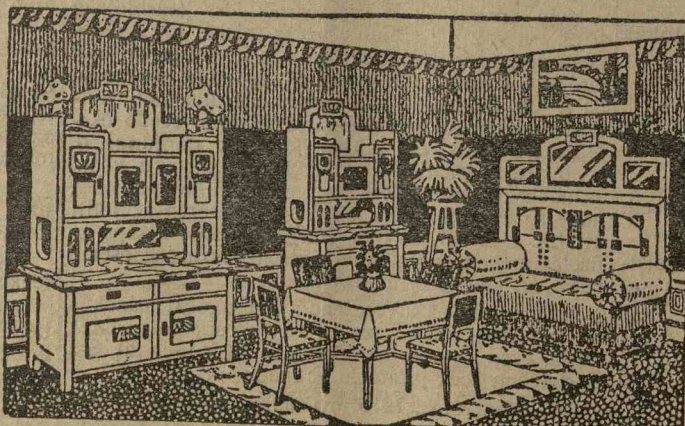
Brassai Brutus
Szászvároson

Raktáron tartok: ebédlő-, háló-, salon- és irodai bútorokat, valamint a legegyszerűbb bútorokban is nagy választék.

Szolid árak! Izléses kivitel!
Pontos kiszolgálás!

9-41

52

bútor-raktára
Ország-út 3. sz.

Ebédlők és hálószobák 300 K-tól feljebb. Írásbeli megkeresések is a legnagyobb gyorsasággal intézettek el. A n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

Brassai Brutus

bútor-raktáros és temetkezési intézet tulajdonos.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1913.